

2022-09-12

Mark- miljöoverdomstolen
Box 2290
103 17 STOCKHOLM

Överklagande av Mark- och miljödomstolens dom avseende Detaljplan 269 för kriminalvårdsanläggning på del av Dalköpinge 2:1 m fl., Trelleborgs kommun, Växjö TR P 1353-22

Talerätt

Föreningen Den Goda Jorden är en sådan ideell förening som har talerätt enligt 16 kap. 13 § miljöbalken. Föreningens huvudsakliga ändamål är att förmedla kunskap om kommande generationers mat- och energiproduktion och att skydda åkermark från att bli förstörd för all framtid.

Yrkanden

Föreningen yrkar att Mark- och miljöoverdomstolen

1. Meddelar prövningstillstånd i målet.
2. Upphäver Mark- och miljödomstolens dom i målet.
Föreningen anser att lokaliseringen av en kriminalvårdsanläggning på landets bästa åkermark inte är förenlig med bestämmelserna i 3 kap. 4 § miljöbalken.

Bakgrund

Detaljplanen för del av Dalköpinge 2:1 m fl syftar till att möjliggöra en kriminalvårdsanläggning och ett häkte om tillsammans ca 450 platser. Planen innebär att brukad jordbruksmark, klass 9 och 10 enligt länsstyrelsens klassificering, exploateras. Kommunen har anvisat ca 40 hektar för etablering av kriminalvårdsanläggningen med möjlighet till en utökning genom ytterligare kompletterande markanvisning. Merparten av nämnda arealer utgörs idag av den bästa åkermark som finns i landet. Planen är exempel på dålig markhushållning, dels för att mycket god åkermark exploateras och dels för att anläggningen tar mer mark i anspråk än någon annan jämförbar kriminalvårdsanläggning i landet, 889 m² per intern.

2022-09-12

De förslag till annan lokalisering som redovisats är samtliga belägna på brukad jordbruksmark. Förslag till alternativa lokaliseringar som endast omfattar jordbruksmark strider mot intentionen i 3 kap. 4 § miljöbalken. Med begreppet "annan mark" i paragrafen avses självfallet annan mark än jordbruksmark. Vidare återfinns redovisade alternativa lokaliseringar endast inom Trelleborgs kommun. Detta trots att Kriminalvårdens verksamhet är regional. Kommunen har inte heller redovisat om befintlig industrimark eller annan redan exploaterad mark i kommunen kan tas i anspråk för en kriminalvårdsanläggning.

Grunder för prövningstillstånd

Föreningen anser att Mark- och miljödomstolen inte gjort en korrekt prövning enligt 3 kap. 4 § miljöbalken, vilket framgår av domstolens motivering, s.26.

"Den aktuella platsen utgör brukningsvärd jordbruksmark. Den planerade markanvändningen, fängelse, är emellertid ett väsentligt samhällsintresse. Redan på den grunden görs bedömningen att detaljplanen inte strider mot 3 kap. 4 § miljöbalken."

Föreningen ifrågasätter inte att en kriminalvårdsanläggning är ett väsentligt samhällsintresse, men denna omständighet kan inte ensamt avgöra om marken får tas i anspråk. Mark- och miljööverdomstolen har tidigare upphävt ett antal detaljplaner där ändamålet varit ett väsentligt samhällsintresse. För att jordbruksmark ska få exploateras gäller:

1. Anläggningen ska vara ett väsentligt samhällsintresse.
2. Behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att *annan mark* tas i anspråk.

Kommunen har inte presenterat några lokaliseringalternativ som inte tar åkermark i anspråk. Mark- och miljödomstolen har heller inte prövat frågan om föreliggande lokalisering eller något av de alternativa lokaliseringsförslagen kan godtas. Detta är skäl nog att upphäva Mark- och miljödomstolens dom.

Föreningen förutsätter att den nuvarade bristen på kriminalvårdsplatser i landet och/eller bristen på långsiktig planering inom Kriminalvården inte ska påverka domstolens bedömning av ärendet.

Föreningen Den Goda Jorden.

Anne-Marie Lindén
ordförande